

Story Changers : It-Titjib fil-Ħiliet Soċjali tal-Istudanti u l-Arrikkiment tal-Metodi ta' Tagħlim permezz tar-Rakkontar tal-Istejjer u tar-Realità Virtwali

Output Intellettuali:

IO2

Titolu tal-Output Intellettuali:

Ħolqien tal-Istejjer "You Tell" u l-Gwida Rilevanti

Attività:

A5

Titolu tal-Attività:

Ħolqien ta' Mudell għall-Ħolqien tal-Istejjer "You Tell"

Sieħeb:

MMC & MYTHOS

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

L-appoġġ tal-Kummissjoni Ewropea għall-produzzjoni ta' din il-pubblikazzjoni ma jikkostitwixxi approvazzjoni tal-kontenut, li jirrifletti l-fehmiet tal-awturi biss, u l-Kummissjoni ma tistax tinżamm responsabbli għal kwalunkwe użu li jista' jsir mill-informazzjoni li tinsab fiha.

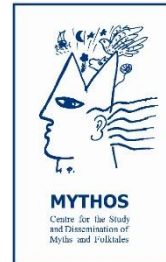

Story Changers: It-Titjib fil-Ħiliet Soċjali tal-Istudenti u l-Arrikkiment tal-Metodi ta' Tagħlim permezz tar-Rakkontar tal-Istejjer u tar-Realta' Virtwali

Ikkoordinati minn

Sħab

**Skola Primarja
Apostolos
Varnavas**

Programm:	Erasmus +
Azzjoni Ewlenija:	Koperazzjoni għall-innovazzjoni u l-iskambju ta' prattiki tajba
Titolu tal-Proġett:	Story Changers: It-Titjib fil-Ħiliet Soċjali tal-Istudenti u l-Arrikkiment tal-Metodi ta' Tagħlim permezz tar-Rakkontar tal-Istejjer u tar-Realta' Virtwali
Akronimu tal-Proġett:	Story Changers
Numru tal-Ftehim tal-Proġett:	2020–1-CY01-KA201–066072
Data tal-Bidu tal-Proġett:	01/12/2020
Data tat-Tmiem tal-Proġett:	30/06/2023

Werrej

Titlu tal-Istorja	3
Informazzjoni bażika dwar l-Istorja	3
L-Ewwel Suġġett	3
It-Tieni Suġġett	3
L-Eżiti ta' Tagħlim	3
Informazzjoni rilevanti oħra	3
Teknika użata għall-ħolqien tal-istorja	3
Elementi Ewlenin tal-Istorja	3
Eroj ewlenin	3
Sommarju	4
It-Test tal-Istorja	4

Titlu tal-Istorja

Is-sigra tal-ħarrub

Informazzjoni bażika dwar l-Istorja

L-Ewwel Sugġett

Ir-reziljenza

It-Tieni Sugġett

Il-limiti

L-Eżiti ta' Tagħlim

Titgħallem tkun kuraġġuż biex tmidd il-pass li jmiss u ssib skop fil-ħajja.

Informazzjoni rilevanti oħra

Teknika uzata għall-ħolqien tal-istorja

Brainstorming

Elementi Ewlenin tal-Istorja

Eroj ewlenin

Is-sigra tal-ħarrub

Il-gawwi tal-ilma

Ambjent

Il-belt

Il-port

Sommarju

It-Test tal-Istorja

Darba fost l-oħrajn kien hemm siġra żagħżuġha tal-ħarrub. Siġra tal-ħarrub hija siġra li żzomm il-weraq tagħha matul is-sena kollha. Tista' togħla sa 18-il metru u tgħix kważi għal perjodu ta' 100 sena. Is-siġar tal-ħarrub jippreferu jikbru fuq art bil-blat mingħajr ilma, qrib il-baħar u kull siġra tkun pjuttost 'il bogħod mill-oħra. L-isem "Siġra tal-ħarrub" ġej mill-frott tagħha li jkun fih żerriegħa li meta taħbat ma' xi haġa tagħmel ħoss u għandha d-dehra ta' qrun tal-injam! (Xylokeraton kemm bil-Grieg antik kif ukoll dak aġġornat).

In-nies jippreferu jhawl u s-siġar tal-ħarrub fiċ-ċentru tal-belt, u anke fil-bankini minħabba d-dell kbir li dawn joffru fil-madwar; aktar u aktar peress li huma siġar li jeħtieġu ftit ilma u l-inqas sforz possibbli biex jikbru.

Is-siġra tal-istorja tagħna kienet siġra tal-ħarrub femminili twila, f'saħħitha u b'saħħitha. Iz-zokk tagħha kien għadu ma tkemmixx ħafna. Wara kolloxx kien għad kellha biss għoxrin sena, u kif nafu, is-siġar jgħixu għal żmien twil. Il-friegħi tagħha kellhom kulur kannella ċar li f'xi partijiet kien ikaṅġi f'kannella skur u fi sfumaturi vjola fil-griż. Kif x'aktarx diġà tafu, is-siġar tal-ħarrub għandhom weraq ħodor kbar u tondi b'xi sfumaturi grizi fuqhom u l-għamla ta' dawn il-weraq hija ħoxna u raffa.

Kien żmien ir-rebbiegħa u s-siġra tal-ħarrub kienet mimlija weraq f'dan iż-żmien tas-sena. Barra minn hekk, iż-żrieragħ prezzjużi tagħha kienu bdew jikbru. Forsi diġà smajtu li fil-Greċja l-antika, in-nies kienu jużaw iż-żerriegħa tas-siġra tal-ħarrub — minħabba l-fatt li kollha kemm huma għandhom bejn wieħed u ieħor l-istess piż (0,2 gr) li huwa Karat, kelma li oriġinat minn "keration" — bħala unità affidabbli sabiex ibiġhu u jixtru d-deheb u haġar prezzjuż bħall-emerald.

Iżda iż-żrieragħ tas-siġra tal-ħarrub huma prezzjużi ħafna wkoll għan-nutrizzjoni tal-bniedem u xejn inqas bħala ikel għall-annimali. In-nies jieklu iż-żerriegħa tal-ħarrub bħala sustanza li tagħti

I-ħlewwa, bħala sostitut tal-kafè, jagħmlu tip ta' dqiġ minnha kif ukoll tip ta' għasel li jsejnhulu "għasel tal-ħarrub" u fl-aħħar nett sostitut taċ-ċikkulata bl-isem ta' "ċikkulata tal-ħarrub". Il-frott prezzjuż kollu tas-siġar huwa mimli vitamini, proteini u metalli tal-kalċju.

Iżda issa ejjew immorru lura għas-siġra tal-ħarrub tal-istorja tagħna. Din is-siġra tal-ħarrub għexet waħedha fiċ-ċentru ta' belt kbira ħdejn il-baħar, marsusa bejn blokko kbar tal-bini. Kienet qed tagħmel ħilitha jum wara jum biex titwal dejjem iżjed u għalkemm ħadd ma kien baqa' jsaqqilha l-għeruq, b'diffikultà rnexxilha tixref minn bejn il-bini u tara x-xemx. Iżda minkejja l-isforzi tagħha, kien sar tassew diffiċli li tilhaq il-mira tagħha.

Il-binjiet il-grizi komplew jtilgħu qrib tagħha jum wara jum, saħansitra eqreb minn qabel u bdiet tħossha bħal priguniera f'darha stess. Mir-roqgħa li kienet fiha, bilkemm setgħet tħares lejn ix-xemx. U l-għeruq tagħha kienu maqbudin bejn il-blokko tas-siment li kienu jinsabu madwarha.

Mhux talli kienet abbandunata mix-xemx, iżda aljenata wkoll min-nies tal-belt. Ħadd ma ġie jsaqqilha l-għeruq, u jizbrilha l-fergħat. Lanqas ma ġew jikkultivawha ż-żrieragħ prezzjużi u f'saħħithom tagħha. Ġrieden biss għexu qrib l-għeruq tagħha biex jiklulha l-ħarrub. Is-siġra ħassitha waħidha f'din il-belt griza u mudlama. Ma setgħet tara l-ebda kulur aħdar imkien u l-ebda pjanta oħra ma kibret qrib tagħha. Għalkemm kienet qed tipprowa tibqa' ħajja kuljum f'dan il-post li deher ostili, għal naqra ma fallietx milli tagħmel dan... Huwa għalhekk li s-siġra żagħżuġha tagħna ma kienet kuntenta xejn tgħix hemmhekk.

Kuljum kienet toħlom li qiegħda tgħix f'post differenti, fil-forestta l-kbira jew f'xi mergħa ħadra. Flimkien ma' ħafna siġar ħodor oħra jew saħansitra aħjar, mdawra b'siġar tal-ħarrub ħelwin bħalha jgħixu madwarha. L-arja tkun friska u tkun tista' tgawdi x-xemx matul il-ġurnata kollha. Ikun hemm l-ilma ħelu għas-siġar kollha u n-nies jieħdu ħsiebhom, jaħsduhom u jkunu grati għat-teżori tas-siġar tal-ħarrub kif ukoll juru l-gratitudni tagħhom lejn is-siġar kuntenti. Ħolmot ċar u bdiet tistħajjel lilha nnifisha mas-siġar l-oħra kollha jgħixu fi ħdan in-natura!

Izda ma setgħetx tinqata' minn mal-għeruw tagħha, bl-ebda mod! Mhux talli s-siġar kienu diffiċli jiċċaqalqu u jbiddu posthom, izda fl-istess ħin dak il-post kienet tqisu bħala d-dar tagħha. Kien il-post fejn twieldet. Xi jgħidu s-siġar tal-ħarrub l-oħrajn jekk isiru jafu li kienet qed taħsibha biex tabbanduna l-post tat-twelid tagħha! Il-post fejn kienu trabbew l-antenati kollha tagħha? L-għeruw tal-antenati kienu fondi u twal daqs l-istorja tal-passat tagħhom.

L-antenati tagħha darba wissewħa: Jekk tipprova titlaq, l-għeruw tiegħek jitmermru, u tmut!

Jum wieħed, gawwi tal-ilma bi ġwienah bojod kbar li kien qed jivvjagġa madwar id-dinja kollha, ra s-siġra tal-ħarrub żagħżuġha u ddecieda jżurha. Is-siġra tal-ħarrub spjegatlu għaliex kienet daqshekk imdejqa u qasmet il-ħolma tagħha miegħu, ix-xewqa li thalli l-benniena tal-antenati tagħha. Wara li qagħad jismagħha, il-gawwi qalilha li kienet libera tagħmel dak kollu li xtaqet. "Ħadd ħliefna ma jaf x'inhu l-aħjar għalina", fesfsilha ġentilment f'widintha.

Is-siġra tal-ħarrub kienet frustrata aktar minn qatt qabel. Wara, sabet ruħha f'dilemma kbira; għandha tibqa' fl-art primordjali tal-familja tagħha jew għandha titlaq u ssegwi l-ħolm tagħha? Kienet izolata u riedet tivvjagġa, biex tiskopri lilha nnifisha mill-ġdid u xtaqet ukoll tevita t-tniġġis tal-belt.

Il-parti li fiha tittieħed decizjoni (Decizjoni 1a: tibqa' hemm/ decizjoni 1b: titlaq. Jekk it-tfal jagħzlu decizjoni a, din se twassalhom awtomatikament għad-decizjoni b)

Decizjoni 1a:

Ġiet fuqha mewġa kbira ta' biża'. Lehen irqiq fesfsilha f'widintha tal-injam: "*Is-siġar iridu jibqgħu f'posthom, inkella jmutu*". Għalhekk, iddecidiet li ma tmurx. Il-biża' u d-dieqa li kellha wassluha biex tieħu raqda twila. Imbagħad bdiet tongħos u ħolmot li qatt ma kienet telqet mill-belt fl-ewwel lok, u xaħet hemmhekk. Għadda ż-żmien.... Jum wara jum, rat lilha nnifisha mingħajr il-weraq u l-frott tagħha. Anke l-ġrieden li kienu jieklu l-ħarrub tagħha abbandunawha. Ix-xemx għebet min-naħa tagħha, il-binjiet il-kbar komplew jikbru aktar u t-toroq kienu mimlijin bottijiet taż-żibel u skart ieħor. Ippruvat tistira l-għeruw dgħajfa tagħha, izda l-art kienet niexfa u kienet

qed tarmi riġa tinten. Ma kienx hemm sinjali ta' ħajja madwarha. Kolloxx kien awtomatiku, metalliku u mekkanizzat. Is-silenzju li jtarraxx kien interrott biss mill-ħsejjes qawwijin tar-riħ ivenven matul it-toroq vojta tal-belt bla lwien.

Quddiemha kien hemm fossa żgħira bl-ilma tat-tajn, iżda kien ċar biżżejjed biex tara r-rifless tagħha nnifisha fih. U hekk għamlet. Rat il-friegħi tagħha midbiela u mingħajr ħajja, il-kulur taz-zokk tagħha ma kienx l-istess kannella jgħajjat kif kienet tiftakru, iżda issa kien isfar mewt, kulur il-mard. Il-forma tiegħu ma kinitx bħal qabel, kienet mimlija xquq u kien beda jitħattek quddiem fi stat imwiegħer. Is-siġra tal-ħarrub kienet pass wieħed 'il bogħod milli taqa' fl-art, pass żgħir 'il bogħod milli tesperjenza l-mewta tagħha.

F'daqqa waħda, is-sema mtela bi sħab iswed u bdiet niezla x-xita. Hasset l-għeruw tagħha idrati mill-qtar tax-xita u... qamet! Il-fossa tal-ilma kienet hemm, iżda kienet mimlija ilma frisk u ċar. Hija tat ħarsa lejha nnifisha u f'daqqa waħda indunat li ma kinitx għadha siġra bla ħajja, iżda reggħet lura għas-siġra żagħżuġha u b'saħħitha li kienet tiftakar li kienet u saħansitra isbaħ. "Ufff... b'xorti tajba kienet biss ħolma kerha", qalet bejnha u bejn ruħha filwaqt li serrħet moħħha.

Hija fittxet fis-sema u l-gawwi tal-ilma kien qiegħed hemm. "Allura? X'inh i d-deċiżjoni tiegħek, sabiħa?"

Deċiżjoni 1b:

Ħarset lejn ix-xemx minn xaqq żgħir ħafna bejn il-bini. Ix-xemx kienet qed tid di bir-raġġi qawwija tagħha, imbagħad tbissmitilha u qaltilha; "Tibzax, se nkun maġenbek. Se tħoss l-eżistenza tiegħi tagħtik il-ħajja u se tifhem kliemi għax ir-raġġi tiegħi se jillumina". F'daqqa waħda, dan il-ġest nobbli ġegħilha tirrealizza xi ħaġa importanti ħafna; kemm kull eżistenza madwarna hija importanti! Għalhekk, xtaqet tara x-xemx tid di kuljum fuq rasha. Riedet tħossha taħraq fuq il-wardiet ta' wiċċha, tħoss is-sħana tagħha tigr i mal-vini tagħha u tagħtiha s-saħħa u l-perseveranza.

“Se nitlaq!”, qalet lill-gawwi. “Irrid inżur smewwiet oħrajn, inxomm irwejjah ġodda, nieħu n-nifs minn kurrenti ta’ arja friska, inkun parti minn ambjenti ġodda, immur fuq avventuri ġodda u... niġġedded billi nżur artijiet ġodda!”

“Oh, mela inti tassew ixxurtjata! Se titlaq dgħajsa dalwaqt għal Ċipru. Messek tipprova taqbadha! Il-gverta mhix ‘il bogħod, segwi x-xemx... tmexxik hi!”

“Tajjeb ħafna! Hekk se nipprova nagħmel. Grazie!”

Għalhekk, is-siġra tal-ħarrub bdiet iċċaqtaq l-għeruq tagħha ftit ftit. Fil-bidu l-moviment kien diffiċli u deher impossibbli. Mingħajr l-ebda sensazzjoni, kaxkret riġlejha bil-mod u bit-tbatija, imma kienet determinata li ma taqtax qalbha. Hasset il-piż tal-bankina fuq għeruqha. Izda ftit ftit irnexxielha tgħolli l-għeruq mill-art. U bdiet tiċċaqtaq bil-mod, madwar il-belt.

Wara ftit, pass wara pass, drat “timxi bl-għeruq” u bdiet tgawdi l-vjaġġ tagħha! Harget mill-belt u bdiet timxi lejn il-gverta, hekk kif kien qallha l-gawwi tal-ilma! Fi triqitha, għaddiet minn fejn il-kampanja. Qatt ma kienet rat dik is-sbuħija, daqstant kuluri! Kien hemm siġar oħra bil-fjuri fuq il-friegħi tagħhom, l-għasafar kienu qed ikantaw u laqgħuha kemm l-annimali ż-żgħar kif ukoll il-kbar! Hasset qalbha timtela u baqgħet hemm għal ftit sekondi, immeraviljata bil-veduta. Izda kif kienet wieqfa, hasset għeruqha jiddaħħlu fl-art! “Dan il-post inħobbu, izda hemm bżonn li nimxi minn hawn! Jew nagħmel hekk, inkella nibqa’ hawn għal dejjem” hasbet hi u timxi ‘l quddiem.

Wara ftit, ix-xemx wasslitha lejn il-belt fejn kien hemm il-gverta. Izda hekk kif daħlet fil-belt, semgħet xi hsejjes ġejjin mill-qiegħ tal-barmil taż-żibel! Waslet fil-post fejn kien hemm il-barmil, fetħitu u... f’daqqa waħda, rat ferħ ta’ qattus!

“Jekk jogħġbok għinni!”, qal il-qattus żgħir. “Għandi ħafna għatx!”.

Is-siġra qagħdet hemm għal ftit taħseb x’setgħet tagħmel! Il-ħin kien għaddej! Ma kellhiex wisq ċans! Għalhekk, iddeċidiet li titlob l-għajnuna tax-xemx.

— Xemx, x’għandi nagħmel?

— Tista’ jew tgħin lill-qattus, billi tagħtih ftit ilma inkella ma tgħinux! *Tfal, x’kontu tagħmlu intom kieku kontu minflok is-siġra?*

Il-parti li fiha tittiehed deċiżjoni (Deċiżjoni 2a: ma tgħinx lill-qattus / deċiżjoni 2b: tgħin lill-qattus. Jekk it-tfal jagħzlu deċiżjoni a, din twassalhom awtomatikament għad-deċiżjoni b)

Deċiżjoni 2a:

Ma tgħinx lill-qattus u tħallih hemm bil-għatx. “Bħalissa ma nistax nieqaf”, ħasbet bejnha u bejn ruħha! “Irrid naqbad id-dgħajsa! Barra minn hekk, nibza’ li jekk nieqaf issa, f’dan il-post sabiħ, l-għeruoq tiegħi jibqgħu hawn għal dejjem. Le, hemm bżonn niċċaq!”. Għalhekk, kompliet timxi.

F’inqas minn siegħa, fl-aħħar rat il-vapur fuq il-gverta! Folla storbuża ta’ annimali u nies kienet miexja ’l fuq u ’l isfel. Xi wħud minnhom kienu qed jitilgħu abbord filwaqt li oħrajn kienu neżlin minn fuq il-vapur. Bdiet tigris izda mbagħad, seħħet l-aktar ħaġa mhux mistennija! Folla mgħaġġla ma ħallithiex titla’ fuq il-gverta tal-imbarkazzjoni u regġgħetha lura quddiem il-qattus jingħi bil-għatx, li issa kien qed jgħajjat għajjat ta’ qsim il-qalb, li kien impossibbli li wieħed jinterpretah ħazin! “Dan sinjal!”, ħasbet bejnha u bejn ruħha u fl-aħħar iddecidiet li tgħin lill-imsejken annimal.

Deċiżjoni 2b:

“Se ngħinek, tinkwetax”, qaltlu s-sigra u f’ħakka ta’ għajn, sabet vit tal-ilma. Imbagħad għenet lill-qattus jixrob: ferrxet l-ilma tal-vit fuq il-friegħi flessibbli tagħha u mbagħad ħalliet l-ilma jgelben ’l isfel fil-ħalq zġħir u miftuħ beraħ tal-qattus!

- Grazzi ħafna! Min inti? staqsieha l-qattus.
- M’hemmx imniex! Jien is-sigra tal-ħarrub! Kont ngħix f’post maħmuġ bħal dan t’hawnhekk, izda tlaqt u issa sejra fuq vjaġġ ta’ avventura! Trid tiġi miegħi?
- Nixtieq! qal il-qattus, u qabez għal gol-friegħi tagħha! Flimkien, irnexxielhom jaslu l-port fil-ħin.

Hekk kif kienu qed jitilgħu abbord, is-sigra intebħet b'xi haġa stramba ħafna! Kienet baqgħet għal żmien twil wisq qrib il-barmil taż-żibel u għalhekk l-għeruoq tagħha tħammgu u... mtlew bil-grieden!

Issa kellha musculus seaman kbir quddiemha li kien qed jostakolalha t-triq.

— M'għandekx permess titla' fuq id-dgħajsa minħabba (iħares lejn għeruoqha)... dik il-merkanzija tal-grieden!

— Dik mhux problema! qal il-ferħ ta' qattus li tfaċċa minn qalb il-fergħat. Il-ħabib żgħir tagħha kien salvaha fil-mument opportun għax keċċielha l-grieden, u fl-aħħar it-tnejn li huma telgħu fuq nett tad-dgħajsa.

U beda l-vjaġġ lejn Ċipru! Hekk kif is-sigra tal-ħarrub ntabbet kwieta fuq il-pruwa, tgawdi r-riħ frisk u mielaħ, gie passigġier stramb u qagħad quddiemha. Kien qsajjar u liebes kappell aħdar u kowt orangjo kbir li kien jigi kemxejn kbir għall-gisem żgħir tiegħu. Meta b'għajnejn miftuħin beraħ, osservalha l-fergħat tagħha, deher interessat f'dak li kien qed jara. Wara li studja sew lis-sigra, qal:

— Dawn x'affarijiet huma? Sigra fuq dgħajsa?!

Is-sigra tal-ħarrub reġgħet ħassitha mhedda!

"X'jigri jekk ikeċċuni minn fuq id-dgħajsa? Is-sigar jistgħu jimxu, iżda ma setgħu qatt jgħumu! Se nkun qed ningarr fil-wiċċ 'l hawn u 'l hinn għall-bqija ta' ħajti!", ħasbet bejnha u bejn ruħha.

Imbagħad, dawret rasha lejn ix-xemx, li dejjem kienet tkun ħdejha, u staqsiet;

— Xemx, x'għandi ngħid?

— Tista' jew tgħid il-verità u tiffaċċja r-reazzjoni tiegħu jew, tista' tigdeb... u tiffaċċja l-konsegwenzi tal-gidba tiegħek... Lesta għal xi waħda minn dawn it-tnejn?

It-tielet parti li fiha tittieħed deċiżjoni (Deċiżjoni 3a: is-sigra tal-ħarrub tgħid il-verità. /3b is-sigra tal-ħarrub tigdeb)

Deċiżjoni 3a: Is-sigra tgħid il-verità.

— Jien sigra tal-ħarrub. M'intix tara l-ħarrub tiegħi jdoqqo l-mużika meta jolqtu lil xulxin?

— Iva izda ninsab ixxukkjat għax naf li s-siġar ma jistgħux jiċċaqalqu.

Imbagħad, is-siġra fetħet il-weraq ta' qalbha u qalet...

— In-nies jgħidu li s-siġar ma jistgħux jiċċaqalqu. Izda dan mhuwiex minnu. Kollox huwa possibbli jekk ikollok fiduċja fik innifsek u fl-Univers. L-għan tiegħi huwa li nivvjagga, li nikseb l-esperjenzi u l-għeruq tiegħi mhux se jfixkluni milli nikseb dan! Kont nemmen li kont imwaħħla sew mal-art, izda din kienet biss illużjoni... Ma nħossnix iżjed hekk.

— Allura, jekk siġra tista' tagħmel dan kollu, anke aħna l-bnedmin nistgħu nagħmlu dan?

Ovjament! L-unika haġa li għandek bżonn hija li ssegwi l-ħolm tiegħek! Issa saħħa, se jkollu mmur! Se ngħidlek xi haġa li xi hadd aktar għaref minni darba qalli: Meta tkun trid xi haġa b'qalbek kollha, l-univers kollu jippjana u jaħdem biex tiksibha. L-unika haġa li trid tagħmel hija li tkompli tipprova... sal-aħħar!

Wara, kulhadd ingabar madwar is-siġra tal-ħarrub. Dañku u kantaw il-kanzunetti u rrakkontaw l-istejjer sakemm instema' il-ħorn tal-vapur il-kbir! Waslu Ċipru.

-Saħħa ħbieb tiegħi! qalet is-siġra tal-ħarrub. Kien il-pjaċir tiegħi niltaqa' magħkom ilkoll!

Wieħed wieħed, il-passiġġieri kollha għannqu lis-siġra u niżlu mill-vapur. Fl-aħħar izda mhux l-inqas, is-siġra niżlet minn fuq il-vapur bil-qattus fil-fergħat tagħha u komplew l-avventura tagħhom!

Deċiżjoni 3b : Is-siġra tiddeċiedi li ma tgħidx il-verità u tagħmiha tabirruħha li hija xi haġa differenti.

Le, m'iniex siġra; Jien spalliera!

— Aħħ tajjeb! Kelli bżonn waħda! Ejja ndendlu l-kowtijiet miegħek!

Għalhekk kulhadd beda jiddendel il-ħwejjeg magħha. U s-siġra ttieħdet f'postijiet differenti madwar il-gverta kollha... B'hekk hija ndunat li mhux idea tajba li tippretendi li tkun xi haġa li m'intix. U mbagħad iddeċidiet li tgħid il-verità. Neħħiet il-kowtijiet u l-ħwejjeg kollha minn fuq il-weraq tagħha u qalet b'vuċi għolja:

— Hello lil kulhadd! Ħarsu lejja! Jien m'iniex spalliera, jien siġra tal-ħarrub. M'intomx taraw il-ħarrub idoqq il-mużika meta jolqot ħarruba oħra.

— Iva, izda ninsab ixxukkjat għax naf li s-siġar ma jistgħux jiċċaqalqu.

Imbagħad, is-siġra fetħet il-weraq tagħha u minn qiegħ qalbha qalet...

— In-nies jgħidu li s-siġar ma jistgħux jiċċaqalqu. Izda dan mhuwiex minnu. Kollox huwa possibbli jekk ikollox fiduċja fik innifsek u fl-Univers. L-għan tiegħi huwa li nivvjagga, li nikseb l-esperjenzi u l-għeruq tiegħi mhux se jfixkluni milli nikseb dan! Kont nemmen li kont imwaħħla sew mal-art, izda din kienet biss illużjoni... Ma nħossnix iżjed hekk.

— Allura, jekk siġra tista' tagħmel dan kollu, anke aħna l-bnedmin nistgħu nagħmlu dan?

Ovvjament! L-unika haġa li għandek bżonn hija li ssegwi l-ħolm tiegħek! Issa saħħa, se jkollni mmur! Se ngħidlek xi haġa li xi hadd aktar għaref minni darba qalli: Meta tkun trid xi haġa b'qalbek kollha, l-univers kollu jippjana u jaħdem biex tiksibha. L-unika haġa li trid tagħmel hija li tkompli tipprova... sal-aħħar!

Wara, kulhadd ingabar madwar is-siġra tal-ħarrub. Dañku u kantaw il-kanzunetti u rrakkontaw l-istejjer sakemm instema' il-ħorn tal-vapur il-kbir! Waslu Ċipru.

-Saħħa ħbieb tiegħi! qalet is-siġra tal-ħarrub. Kien il-pjaċir tiegħi niltaqa' magħkom ilkoll!

Wieħed wieħed, il-passiġġieri kollha għannqu lis-siġra u niżlu mill-vapur. Fl-aħħar izda mhux l-inqas, is-siġra niżlet minn fuq il-vapur bil-qattus fil-fergħat tagħha u komplew l-avventura tagħhom!

Ir-raba' parti tad-deċiżjoni li ttemm l-istorja:

4a. Hija tasal fid-destinazzjoni tagħha.

Sabet ruħha f'għalqa miftuħa qrib ħafna tal-baħar. Tant qrib li l-ħoss tal-mewġ beda jżieġhel bil-friegħi tagħha. Ix-xemx kienet qed tidli 'l fuq minn rasha u tmissha bir-raġġi tagħha. Madwarha hija rat siġar oħra li kienu jixbhuha. Hija ftakret fid-dehra tagħha tirrifletti fl-ilma ta' għadira. Meta rat is-siġar l-oħra, indunat li kellhom l-istess friegħi, l-istess weraq, l-istess frott, l-istess għeruq, l-istess rieda għall-ħajja.

B'sorpriża għaliha, l-antenati tagħha għexu b'mod paċifiku fuq din il-gżira. Ma setgħetx temmen lil għajnejha. Kienet xi ħolma? Dan kollu seta' jkun reali? Hija farfret il-fergħat tagħha

bhallikieku biex tqum mill-ħolma. Kienet qed itterter. L-emozzjoni għaddiet mill-għeruq tagħha u ħasset tnefnim li mill-qiegħ tela' sal-fergħat tagħha.

Kien biss dak il-ħin li ndunat li kienet waslet fl-aħħar tat-triq. Ġie f' moħħha dak kollu li kienet esperjenzat matul dan il-vjaġġ twil u l-kreaturi kollha li kienet iltaqgħet magħhom tul it-triq: il-laqqgħa mal-gawwi tal-ilma li heġġiha ssegwi l-ħolma tagħha, ix-xemx li dejjem serviet ta' ħabiba rjali, il-binjiet skuri tal-belt mgħottijin biċ-ċpar li għenuha tinduna liema ħajja verament riedet għaliha nnifisha. Hija ftakret ukoll fil-ferħ ta' qattus li nzerta kellu bżonn l-għajnuna tagħha, id-dgħajsa kbira tal-vjaġġ lejn Ċipru u l-kovjaġġatur li gēgħilha tirrifletti dwar it-tifsira aktar profonda tal-vjaġġ tagħha. Fl-aħħar mill-aħħar, kulħadd għenha tilħaq dak il-punt li sabet ruħha fih f'dak il-mument. Li kieku daww in-nies, l-annimali u l-korpi ċelesti kollha ma dehrux quddiemha waqt li kienet konxja mill-madwar tagħha, ma kinitx tkun kapaċi taħrab mill-monotonija tal-belt ta' madwarha. Ma kinitx tkun kapaċi tilħaq din il-mergħa xemxija, fejn qrabatha, is-siġar tal-ħarrub għexu kuntenti fl-għerf tal-antenati.

Hija tgħallmet ħafna mill-vjaġġ tagħha. Kollox inbidel minħabba li hi nbidlet; saret aktar għaqlija u tgħallmet kif tapprezza r-realtà tagħha b'mod differenti. Skopriet kif tista' tkun f'armonija mal-madwar tagħha, magħha nnifisha, u mal-ambjent. Hija għadha tgħix hemm, iżżomm l-eleganza u -kompożizzjoni tagħha, u jirnexxielha tgħin lill-oħrajn isiru aktar għaqlin:

- Ħoss id-dinja
- Xomm il-ħamrija niedja.
- Iftaħ il-friegħi u ħallihom liberi jingarru mar-riħ
- Gawdi x-xemx
- Isma' ż-żiffa tal-baħar u l-ħsejjes l-oħra kollha tal-baħar
- Wessa' l-għeruq tiegħek u ħoss l-enerġija tad-dinja!
- Kellem lill-għasafar li jinsabu fil-friegħi tiegħek
- Ħalli l-frott jesperimenta bil-ħoss, ħallih!

4b. Tqum mir-raqda

Hija fetthet għajnejha beraħ u sabet lilha nnifisha bilwieqfa fejn l-istess bankina li kienet issejħilha “darha”, imdawra bl-istess bini griż u mkagħbar u kienu qed jgħaddu minn quddiemha l-istess persuni impersonali u bla heġġa. “Allura dak kollu li esperjenzajt, kien biss ħolma!” tħassbet... “X’hasra!” ħasbet “Kemm xtaqt ngħix f’mergħa xemxija flimkien ma’ sigar oħra tal-ħarrub!”.

“Kemm xtaqt niltaqa’ ma’ dak il-gawwi tal-ilma li kien qed jivvjaġġa u heġġigni ngħix il-ħolma tiegħi”

“Kemm xtaqt tlajt fuq dik id-dgħajsa l-kbira... biex nitkellem max-xemx jew mal-ferħ ta’ qattus jew saħansitra mal-kovjaġġatur tiegħi!”

Izda għaliex, għaliex ħlomt b’dan kollu? X’inh i t-tifsira ta’ dan il-ħolm tiegħi?

Dak il-ħin kienet għadha kif bdiet titkellem max-xemx u bdiet tfittex fil-ġewwieni tagħha t-tifsira proprja tal-ħolma tagħha ...

“Forsi hawnhekk nista’ ntejjeb ħajti, mingħajr ma jkolli għalfejn nitlaq minn dari?”

Minn dakinhar bdiet tapprezza s-sħana tax-xemx fil-weraq tagħha, bdiet tħoss l-għerug tagħha mgħaddsa fl-art umda... bdiet tisma’ l-ħoss tal-arja mingħajr ma beżgħet li l-kurrenti tal-arja kienu se jiksruha l-friegħi, waqfet tirrabja mal-għasafar li kienu jiklulha l-ħarrub... u bdiet ukoll tinbex lil dawk li jgħaddu minn ħdejha billi tgaralhom ħarrub żgħir fejn saqajhom! Kienu jieħdu qatgħa, jgħollu rashom, jagħtu titwila lejha u jitbissmulha. Sakemm darba minnhom, bħad-drabi l-oħra, tifel li jgħix fi blokka appartamenti fil-qrib beda jitkellem magħha ta’ spiss u jieħu ħsiebha sew... Fl-aħħar mill-aħħar il-ħolm isir realtajiet godda!

U kulhadd għex kuntent għal dejjem!